

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

SO-II.431.1.2024

Łódź, dnia 29 sierpnia 2024 r.

Pan
Jacek Socha
Burmistrz Miasta Ozorków

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) w związku z art. 5 ust. 2 oraz art. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 736 ze zm.), zespół kontrolerów w składzie:

Iwona Kozłowska – kierownik oddziału spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów oraz

Aleksandra Błaszczuk – młodszy specjalista w Oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów,

przeprowadził kontrolę zdalną prawidłowości realizacji zadań z zakresu ewidencji ludności przez Burmistrza Miasta Ozorków.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Burmistrz Miasta Ozorków – Pan Jacek Socha.

Czynności kontrolne zostały rozpoczęte w dniu 20 marca 2024 r. i zakończone w dniu 31 lipca 2024 r. Kontrola objęła swym zakresem przestrzeganie przepisów prawa w zakresie ewidencji ludności zawartych w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-113 Łódź ul. Traugutta 25, adres do korespondencji: 90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel. (+48) 42 664 17 40.

Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka, wso@lodz.uw.gov.pl, www.gov.pl/web/uw-lodzki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce Ochrona danych osobowych w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim.

W zakresie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych, w kontrolowanym okresie przeprowadzono 7 postępowań zakończonych decyzją administracyjną. Dokonano sprawdzenia dokumentacji dotyczącej wszystkich tych spraw, którą skontrolowano pod kątem spełnienia wymogów proceduralnych uregulowanych w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 572, dalej Kpa). Sprawdzono między innymi prawidłowość przeprowadzenia postępowania dowodowego, wywiązywanie się z obowiązku zapewnienia stronom czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, terminowość załatwiania prowadzonych spraw, prawidłowość sporządzania decyzji oraz doręczania pism i decyzji stronom postępowania. Sformułowana w projekcie wystąpienia pokontrolnego ocena realizacji przez Burmistrza Miasta Ozorków spraw w zakresie określonym w ustawie o ewidencji ludności wynika z dokonanych w toku kontroli niżej wskazanych ustaleń.

Po pierwsze, jednostka kontrolowana w sposób prawidłowy dokonywała oceny formalnej złożonych wniosków, jako nieprawidłową należy jednak ocenić praktykę organu polegającą na wzywaniu wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku o oryginał lub potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię tytułu prawnego do lokalu (SO.5343.2.2023, SO.5343.5.2023, SO.5343.6.2023, SO.5343.7.2023) na podstawie art. 64 § 1 Kpa, pod rygorem pozostawienia podania bez rozpoznania. Art. 64 Kpa wskazuje dwie podstawowe kategorie uchybień formalnych treści podania wnoszonego do organu administracji publicznej: 1) niewskazanie adresu wnoszącego oraz 2) niespełnienie innych wymagań ustalonych w przepisach prawa (art. 63 § 2 Kpa oraz przepisach szczególnych). Do wymagań tych można przykładowo zaliczyć takie okoliczności jak brak określenia żądania wnoszącego podanie czy brak podpisu. Wezwanie wystosowane w trybie art. 64 § 2 Kpa powinno służyć wyłącznie usunięciu braków formalnych wynikających ze ściśle określonych przepisów i nie może zmierzać do merytorycznej oceny przedstawionego wniosku oraz jego załączników. W przypadku nieprzedłożenia wraz z podaniem oryginału dokumentu potwierdzającego posiadanie tytułu prawnego do lokalu, organ meldunkowy winien był jeszcze przed wszczęciem postępowania, na podstawie art. 61a § 1 Kpa wezwać wnioskodawcę do okazania oryginału lub uwierzytelnionego za zgodność z oryginałem zgodnie z art. 76a § 2 Kpa odpisu dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu - pod rygorem odmowy wszczęcia postępowania administracyjnego.

W sześciu z siedmiu badanych postępowań organ prowadzący postępowanie prawidłowo zweryfikował legitymację wnioskującego o wymeldowanie do wszczęcia postępowania meldunkowego (w sprawie SO.5343.1.1023 weryfikacja dokumentu tytułu prawnego do lokalu nie była potrzebna). W sześciu z siedmiu badanych postępowań organ prowadzący właściwie ustalił strony postępowania. W jednym postępowaniu (SO.5343.16.2023) organ nie ustalił legitymacji procesowej wnioskodawcy w sposób prawidłowy, a mianowicie wszczął postępowanie o wymeldowanie na podstawie załączonego do wniosku aktu notarialnego, niepotwierdzającego tytułu prawnego do lokalu (notarialny akt darowizny dotyczył niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej pod adresem innym niż adres wskazany we wniosku o wymeldowanie, ponadto nie ustalono by zabudowana nieruchomość położona na działce oznaczonej numerem działki określonym w treści aktu notarialnego była przyporządkowana do adresu nieruchomości wskazanej we wniosku jako adres zameldowania na pobyt stały osoby wskazanej przez wnioskodawcę). W konsekwencji, brak w aktach sprawy właściwego dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu nie pozwala uznać dokonanego przez organ ustalenia stron postępowania w tej sprawie za prawidłowe. Organ kontrolujący zwraca ponadto uwagę, iż w przypadku zwrócenia się o wszczęcie postępowania przez prokuratora na podstawie art. 182 Kpa – zgodnie z procedurą dany organ wszczyna postępowanie z urzędu (postępowanie nie jest prowadzone na wniosek w rozumieniu Kpa).

Jako niewłaściwe należy ocenić działanie organu polegające na przesłaniu stronie (przebywającej w zakładzie karnym) formularza zgłoszenia wymeldowania z prośbą o wypełnienie i odesłanie na adres Urzędu Miejskiego w Ozorkowie (sprawa SO.5343.5.2023). Zgodnie z art. 33 ustawy o ewidencji ludności wymeldowania dokonuje się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej – na formularzu opatrzonym własnoręcznym podpisem w organie gminy właściwym dla dotychczasowego miejsca pobytu przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport lub w postaci elektronicznej. Okoliczność przebywania strony w zakładzie karnym nie uzasadnia odstępstwa od ww. dyspozycji. Wypełniony i podpisany formularz, przesłany na adres urzędu nie powinien w szczególności stanowić podstawy do dokonania wymeldowania, a następnie wydania decyzji o umorzeniu toczącego się postępowania meldunkowego (organ winien tak wyrażone oświadczenie woli strony uwzględnić jako jeden z elementów materiału dowodowego).

We wszystkich poddanych kontroli sprawach, organ w sposób prawidłowy zawiadomił o wszczęciu postępowania ustalone przez siebie strony oraz co do zasady prawidłowo wypełniał obowiązek wynikający z art. 10 Kpa w zakresie umożliwienia stronom postępowania zapoznanie z materiałem dowodowym przed wydaniem decyzji. W postępowaniu SO.5343.6.2023 organ skierował korespondencję do jednej ze stron na błędny adres - dniu 6 lipca 2023 r. strona osobiście odebrała zawiadomienie o wszczęciu postępowania, będące pierwszym skutecznie doręczonym do niej pismem w sprawie, skierowanym na adres ustalony przez organ w toku postępowania. Następnie jednak kolejne pisma w sprawie tj. pismo z dnia 31 lipca 2023 r., informujące o przedłużeniu terminu postępowania oraz pismo z dnia 1 sierpnia 2023 r. informujące o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów (art. 10 Kpa) skierowano na adres zameldowania strony, pod którym to nie podejmowano korespondencji. Na niewłaściwy adres została wysłana również decyzja wydana w dniu 29 sierpnia 2023 r. Tym samym uznać należy, iż w sprawie tej nie została zapewniona możliwość udziału strony w postępowaniu, w szczególności stronie nie została zapewniona możliwość wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji o jej wymeldowaniu. Wobec niedoręczenia decyzji stronie, uznać należy, że decyzja nie weszła do obrotu prawnego. W pozostałych sześciu sprawach tryb postępowania organu w kwestii doręczeń korespondencji oraz zapoznawania stron z zebraniem materiałem dowodowym zgodnie z art. 10 § 1 Kpa nie budzi zastrzeżeń.

Następnie, w sprawach SO.5343.5.2023, SO.5343.6.2023 oraz SO.5343.7.2023, nie dochowano dyspozycji wynikającej z art. 79 § 1 Kpa oraz z art. 86 Kpa w zw. art. 79 § 1 Kpa, zgodnie z którą strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych, oględzin, a także przesłuchania stron przynajmniej na siedem dni przed terminem tych czynności. Pomimo, iż w ww. sprawach czynności wykonane zostały nie przez organ prowadzący postępowanie a w ramach zwrócenia się do innej gminy o pomoc prawną, to w stanie faktycznym uznać należy, iż organ prowadzący postępowanie miał na nie wpływ. Po pierwsze, w aktach wyżej wskazanych spraw brak jest zwrotnych potwierdzeń odbioru (lub ich kopii) korespondencji kierowanej przez organ wykonujący czynności w ramach pomocy prawnej. Jednostka kontrolowana nie wystąpiła do organu wykonującego czynności o ich przekazanie, tym samym nie była w stanie dokonać weryfikacji prawidłowości doręczeń – nie potwierdzono, czy o czynnościach poinformowano wszystkie ze stron oraz czy

doręczenie zawiadomień miało miejsce przynajmniej na siedem dni przed terminem przesłuchania strony. Nieprawidłowości w informowaniu wszystkich ze stron wynikają ponadto już z treści rozdzielnika pism, otrzymywanych do wiadomości przez organ prowadzący. Adnotacje o prawidłowym poinformowaniu stron lub ich pełnomocników nie zostały zawarte w protokołach z dokonanych czynności. Zaniechania w tym zakresie polegały ponadto na: niewskazaniu przez organ prowadzący postępowanie w piśmie o pomoc prawną w sprawie SO.5343.7.2023 danych adresowych kuratora; niewskazaniu przez organ prowadzący postępowanie w piśmie o pomoc prawną w sprawie SO.5343.5.2023 danych drugiej ze stron; w sprawie SO.5343.6.2023 nieaktualnienie przekazanych do Urzędu Miasta Zgierz danych adresowych strony mimo pozyskania informacji o możliwym nowym adresie pobytu strony (wpływ pisma z OPK Sp. z o.o. w dniu 4 maja 2023 r., data dokonania czynności przesłuchania 30 maja 2023 r.). Obowiązek przestrzegania zasady czynnego udziału spoczywa na organie administracyjnym, organ jest zobowiązany do podjęcia działań, mających na celu zapewnienie stronom prawo czynnego uczestnictwa w postępowaniu. Odstąpienie od tej zasady możliwe jest tylko wówczas, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia ludzi lub z powodu grożącej niepowetowanej straty materialnej. Ustalenia poczynione w wyniku przeprowadzenia tych, angażujących przesłuchiwaną stronę oraz inną jednostkę, dowodów z uwagi na uchybienia proceduralne uznać należy za nieskuteczne. W sprawie SO.5345.5.2023 organ nieprawidłowo zastosował dyspozycję określoną w art. 52 Kpa zwracając się w ramach pomocy prawnej do organu gminy graniczącej z Miastem Ozorków o wezwanie strony zamieszkałej w tej gminie w celu przesłuchania. W obrębie sąsiedniej gminy osoba wezwana na mocy art. 51 Kpa jest obowiązana do osobistego stawiennictwa.

W toku jednej z siedmiu spraw jednostka kontrolowana sporządzała z czynności procesowych protokoły (SO.5343.1.2023). Podmiot kontrolujący nie wnosi co do nich zastrzeżeń, winny one jednak znajdować się w aktach w oryginale lub jako kopia poświadczona za zgodność z oryginałem. Powyższe pozostaje aktualne co do wszystkich znajdujących się we wszystkich aktach spraw kopii. W postępowaniach wszczętych na żądanie strony w stosunku do kilku osób wyrażone w jednym wniosku, potwierdzona za zgodność z oryginałem kopia wniosku wraz z dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości winna znajdować się w aktach wszystkich spraw (dot. spraw

SO.5343.7.2023, SO.5343.8.2023). W dwóch z siedmiu postępowaniach poddanych kontroli organ ustanowił przedstawiciela dla osoby nieobecnej, działania w tym zakresie należy ocenić prawidłowo. Uzasadnienie wniosku o ustanowienie kuratora dla nieobecnego ze sprawy SO.5343.7.2023 błędnie wskazuje jednak na art. 40 ustawy o ewidencji ludności.

Sprawdzeniu w Systemie Rejestru Państwowych zostały poddane daty wykonania trzech wydanych decyzji o wymeldowaniu, każdorazowo jednostka kontrolowana wprowadzała ww. dane w sposób prawidłowy.

W sposób nieprawidłowy organ wzywał strony na podstawie art. 50 Kpa do złożenia wyjaśnień z jednoczesnym pouczeniem o treści art. 88 § 1 Kpa wskazującym na sankcje prawne nieusprawiedliwionego niestawiennictwa. Powyższe nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa. Strony mogą składać wyjaśnienia na każdym etapie postępowania, środków przymusu wobec strony postępowania nie można zastosować nawet przy przesłuchaniu strony (art. 86 Kpa). Ponadto organ błędnie pouczał w tego rodzaju pismach o treści art. 79 § 2 Kpa, niemającego zastosowania do składania wyjaśnień, a do instytucji przesłuchania strony. Tym samym mylące wydaje się być zawiadamianie pozostałych ze stron o wezwaniu do złożenia wyjaśnień przez jedną z nich. Za nieprawidłowe należy uznać pouczenie przez organ strony składającej wyjaśnienia o treści art. 83 Kpa oraz 233 Kodeksu karnego, wyżej wymienione obwarowania nie mają podpartego prawnie zastosowania przy instytucji składania wyjaśnień (*protokół przyjęcia wyjaśnień strony w formie odpowiedzi na pytania z dnia 22 marca 2023 r., sprawa SO.5343.1.2023*). Niezłożenie wyjaśnień przez stronę nie wstrzymuje ponadto obowiązku ciężącego na organie do podejmowania wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego (art. 7 Kpa) oraz do dalszego udziału w postępowaniu oraz w podejmowanych w jego toku czynnościach - pouczenie strony, iż brak stawiennictwa w celu złożenia wyjaśnień spowoduje podjęcie decyzji na podstawie zgromadzonego materiału w sprawie nie jest zatem praktyką prawidłową. W przypadku dowodu z przesłuchania strony lub świadka jako podstawę prawną organ winien wskazać nie art. 50 Kpa a przepisy rozdziału 4 działu II Kpa. Powyżej opisane nieprawidłowości dotyczą czterech z siedmiu kontrolowanych spraw SO.5343.1.2023, SO.5343.5.2023, SO.5343.6.2024 oraz SO.5343.8.2023.

W sprawach nr SO.5343.2.2023, SO.5343.5.2023, SO.5343.8.2023 oraz SO.5343.16.2023 niewłaściwie jako podstawę prawną wydanych decyzji o umorzeniu postępowania wskazano art. 35 ustawy o ewidencji ludności. Podstawę prawną umorzenia postępowania w sytuacji gdy stało się ono bezprzedmiotowe stanowi wyłącznie art. 105 Kpa. Sprawa administracyjna jest bezprzedmiotowa wtedy, gdy nie ma materialnoprawnych podstaw do władczej, w formie decyzji administracyjnej, ingerencji organu administracyjnego. Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego jest bowiem brakiem przedmiotu postępowania powodującym, że nie można wydać decyzji rozstrzygającej na podstawie przepisów prawa materialnego o prawach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Wskazywanie podstawy merytorycznego rozstrzygnięcia jest zatem wadliwe, gdyż rozstrzygnięcie zapaść nie mogło. Tym samym wyżej wymienione decyzje, niespełniające wymogów wskazanych w art. 107 Kpa nie można uznać za kompletne. W sprawie SO.5343.5.2023 przesłany korespondencyjnie formularz wymeldowania nie powinien stanowić podstawy do wydania decyzji o umorzeniu postępowania.

W sprawach nr SO.5343.1.2023, SO.5343.5.2023, SO.5343.6.2023 oraz SO.5343.7.2023 organ dopuścił się naruszenia przepisów art. 35 i art. 36 Kpa. Zgodnie z przepisem art. 35 Kpa załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. O każdym zaś przypadku niezałatwienia sprawy w ww. terminie, organ administracji publicznej obowiązany jest, zgodnie z przepisem art. 36 Kpa, zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. W wyżej wymienionych sprawach organ o braku możliwości niezałatwienia sprawy w terminie wyznaczonym uprzednio na podstawie art. 36 Kpa zawiadomił od 11 do 16 dni po upływie tego terminu. Ponadto, każdorazowo w przypadku braku możliwości załatwienia sprawy w terminie organ na mocy art. 36 § 1 jest obowiązany pouczyć strony o prawie do wniesienia ponaglenia.

Reasumując, powstałe w kontrolowanych sprawach nieprawidłowości w konsekwencji doprowadziły do naruszenia art.: 7, 8 § 1, 10, 28, 35, 36, 39, 52, 61 § 1, 64, 105 § 1 i 107 Kpa, przepisów dotyczących dowodów (rozdział 4 dział II Kpa), a także art. 28 ust. 2, 33 ust. 2 oraz 35 ustawy o ewidencji ludności. Przyczyną powstałych nieprawidłowości było niedołożenie należytej staranności w stosowaniu przepisów Kpa oraz ustawy o ewidencji ludności. Jako

osoby odpowiedzialne należy wskazać pracowników realizujących zadania z zakresu ewidencji ludności oraz osobę pełniącą obowiązki Naczelnika w Wydziale Spraw Obywatelskich.

W zakresie prowadzonej kontroli weryfikacji poddano dokumentację dotyczącą 20 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, na podstawie art. 46 ustawy o ewidencji ludności.

Udostępnianie ww. danych w zdecydowanej większości odbywało się w oparciu o wnioski zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 14 lipca 2022 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1493). Jednakże w jednym wypadku (sprawa nr SO.5345.345.2023) wniosek nie zawierał oświadczenia wnioskodawcy, iż w tej sprawie nie został złożony wniosek do innego organu gminy. Brak reakcji organu rozpatrującego sprawę na pismo zawierające ww. wadę spowodował naruszenie art. 64 § 2 Kpa. Wskazać bowiem należy, iż zgodnie z tym przepisem jeżeli podanie nie spełnia innych wymagań ustalonych w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Niewątpliwie jednym z takich wymagań w przypadku rozpatrywania spraw o udostępnienie danych z rejestru PESEL jest złożenie oświadczeń określonych we wniosku, którego treść zdefiniowana jest rozporządzeniem. Co prawda ustawa o ewidencji ludności nie formułuje obowiązku złożenia takiego wniosku na formularzu, przewidzianym ww. aktem prawa powszechnie obowiązującego, nie mniej jednak wniosek taki winien spełniać wszystkie wymogi z niego wynikające.

W każdej kontrolowanej sprawie stwierdzono, że osoba udostępniająca dane osobowe posiadała stosowne umocowanie Burmistrza Miasta Ozorków wynikające z upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

W zdecydowanej większości skontrolowanych przypadków wnioski pochodziły od podmiotów wymienionych w art. 46 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, którym dane udostępniane są nieodpłatnie.

We wszystkich skontrolowanych przypadkach pozytywnie rozpatrzono wnioski i udostępniono dane, zgodnie z zakresem żądania.

Nie we wszystkich skontrolowanych sprawach organ prawidłowo zweryfikował interes prawny wnioskodawcy w uzyskaniu danych osobowych. W sprawach oznaczonych nr: SO.5345.5.2023 i SO.5345.6.2023 do wniosków zostały załączone nieprawidłowo uwierzytelnione dokumenty, mające wskazywać podstawę prawną ubiegania się o dane osobowe. W obu przypadkach wnioskodawcą była spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a wszystkie dokumenty zostały uwierzytelnione przez prokurentów lub prezesa zarządu. Tymczasem jak wynika z art. 76a § 2 Kpa zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym. Dodatkowo w sprawie nr SO.5345.5.2023 organ udostępnił dane dotyczące adresów zameldowania (wskazanie braku danych w tym zakresie również jest udostępnieniem), pomimo, iż z wezwania komornika wynika jedynie żądanie wskazania przez wierzyciela numeru PESEL osoby poszukiwanej. Natomiast w sprawie nr SO.5345.6.2023 wnioskodawca jako podstawę ubiegania się o dane wskazał m. in. przepisy prawa dotyczące nakazania opróżnienia lokalu. Z załączonych dokumentów (niewłaściwie uwierzytelnionych) wynika, iż na osobie poszukiwanej ciążyą wprawdzie zaległości czynszowe, jednakże z wezwania do ich uregulowania wynika, że w przypadku braku zapłaty zostanie wszczęte postępowanie sądowe o ich uregulowanie. Żaden z załączonych dokumentów nie świadczy o toczącym się lub ewentualnie mającym się toczyć postępowaniu o eksmisję. W tym kontekście (istniejącej po stronie wnioskodawcy wiarygodności) zasadne wydaje się żądanie uzyskania aktualnych danych o adresach zameldowania, jednakże żądanie numeru PESEL w tym stanie faktycznym nie znajduje w ogóle uzasadnienia. Nadmienić także należy, że do wniosku nie zostały załączone dokumenty świadczące o doręczeniu wezwania do zapłaty, bądź zwrotu tej korespondencji do nadawcy, wskazujące na konieczność pozyskania innych danych adresowych, niż te którymi dotychczas dysponował wnioskodawca.

Biorąc pod uwagę ww. nieprawidłowości należy stwierdzić, iż brak działań organu rozpatrującego omawiane wnioski o udostępnienie danych osobowych w zakresie ustalenia interesu prawnego w ogóle w uzyskaniu danych, czy też ich konkretnych części stanowią naruszenie art. 76a § 2 Kpa, a także art. 46 ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności. Należy także wspomnieć, że akta opisanych spraw nie zawierają żadnej adnotacji o weryfikacji w KRS osób uprawnionych do reprezentowania spółki, a tym samym uprawnionych do podpisania wniosków o udostępnienie danych. Brak takiego działania powoduje naruszenie art. 72 § 1 Kpa,

zgodnie z którym „czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności”. Adnotacja taka powinna być także czyniona każdorazowo, w przypadku składania wniosków drogą elektroniczną, o zweryfikowaniu podpisu elektronicznego (kontrolowane sprawy: SO.5345.1.2023, SO.5345.339.2023, SO.5345.340.2023).

Dodatkowo w sprawie SO.5345.1.2023, gdzie wnioskodawcą był fundusz inwestycyjny, załączone do wniosku, przesłanego za pośrednictwem ePUAP, pełnomocnictwo nie zostało uwierzytelnione. Zgodnie z art. 33 § 3 Kpa pełnomocnik dołącza do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa. Adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, a także doradca podatkowy mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich umocowanie. Pełnomocnikiem funduszu, który wnioskował o udostępnienie danych był radca prawny, a więc podmiot uprawniony do uwierzytelnienia odpisu udzielonego pełnomocnictwa. By jednak warunek ten był spełniony skan dokumentu podpisanego przez mocodawcę w formie papierowej winien być następnie podpisany (uwierzytelniony) podpisem elektronicznym potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP przez pełnomocnika. Procedowanie wniosku o udostępnienie danych w oparciu o brak właściwie udokumentowanego pełnomocnictwa spowodowało naruszenie art. 33 § 3 a także art. 64 § 2 Kpa. Nietożłączenie bowiem dokumentu pełnomocnictwa do wniosku (a należy uznać, że z taką sytuacją mamy do czynienia), złożonego w imieniu mocodawcy, stanowi brak formalny podania, który zgodnie z przepisem art. 64 § 2 Kpa podlega usunięciu. W takiej sytuacji obowiązkiem organu pozostaje skorzystanie z mechanizmu zapisanego w powołanym przepisie, tj. wezwanie pełnomocnika do usunięcia braku formalnego pisma pod rygorem pozostawienia go bez rozpatrzenia. Dopiero po uzupełnieniu powyższego braku organ władny jest merytorycznie rozpatrzyć wniosek.

Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości w zakresie rozpatrywania wniosków o udostępnienie danych osobowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL był brak należytej staranności w stosowaniu przepisów prawa, a tym samym niewłaściwa ocena dokumentów, stanowiących podstawę ubiegania się o dane. Jako osoby odpowiedzialne należy wskazać pracowników realizujących powyższe zadania oraz osobę pełniącą obowiązki Naczelnika w Wydziale Spraw Obywatelskich.

Reasumując, mając na uwadze powyższe ustalenia działalność organu gminy w zakresie kontrolowanych spraw oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z dokonanymi ustaleniami zobowiązuję Pana Burmistrza do zobligowania pracowników wykonujących zadania oraz osobę pełniącą obowiązki Naczelnika w Wydziale Spraw Obywatelskich do przestrzegania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy o ewidencji ludności (1), ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dotyczących doręczeń administracyjnych (2). Ponadto organ prowadzący kontrolę zaleca opracowanie listy kontrolnej dla celów postępowania w sytuacji korzystania z tzw. pomocy prawnej oraz sporządzenia wzoru protokołu z przeprowadzenia danej czynności w ramach pomocy prawnej, przesyłanego wraz z wnioskiem do innego organu (3).

Jednocześnie proszę o poinformowanie o sposobie wdrożenia wskazanych wyżej trzech zaleceń w ciągu trzydziestu dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z up. Wojewody Łódzkiego

Marta Wojtaszewska

Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich

*/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/*